REZOLUCIJA (EU) 2022/1744 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 4. svibnja 2022.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna (ECHA) za financijsku godinu 2020.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europske agencije za kemikalije za financijsku godinu 2020.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir mišljenje Odbora za okoliš, javno zdravstvo i sigurnost hrane,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0112/2022),

A budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) Europske agencije za kemikalije („Agencija") za financijsku godinu 2020. njezin konačni proračun iznosio 109 362 158 EUR, što je smanjenje od 3,08 % u odnosu na 2019. godinu; budući da otprilike 29,41 % proračuna Agencije dolazi od naknada i pristojbi, a 67,48 % od Unije i trećih zemalja (2019. omjer je bio 39,51 % od naknada i pristojbi i 57,61 % od Unije i trećih zemalja); budući da je stopa inflacije u Uniji 2020. iznosila 0,7 %;

B budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Agencije za financijsku godinu 2020. („izvješće Revizorskog suda") izjavio da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Agencije pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Upravljanje proračunom i financijama

1. uviđa da su se od krajnjeg roka za registraciju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), koji je bio 2018., znatno smanjili prihodi Agencije od naknada, zbog čega se za financiranje svog djelovanja mora sve više oslanjati na Uniju;

2. prima na znanje da je Agencija 2020. prikupila prihode od naknada u ukupnom iznosu od 32 292 704 EUR (44 385 256 EUR 2019.), dok je subvencija Unije iznosila 73 795 512 EUR (64 503 447 EUR 2019.), uključujući doprinose trećih zemalja od 1 850 992 EUR (1 615 032 EUR 2019.);

3. naglašava potrebu za time da se osigura sposobnost Agencije da dugoročno ispuni svoj mandat; u tom pogledu poziva na rješavanje nedostatka predvidljivosti proračunskog prihoda Agencije; iako priznaje pozitivne pomake u strukturi upravljanja i financiranja Agencije, primjećuje trend opadanja prihoda od naknada te smatra da bi trebalo razviti i bez odgađanja uvesti nov stabilan model financiranja; ističe činjenicu da je, unatoč prethodnim primjedbama Parlamenta i Revizorskog suda, Agencija 2020. izvijestila o nepredviđenom i velikom padu prihoda od naknada u skladu s Uredbom (EZ) br. 1907/2006 u iznosu od otprilike 7 000 000 EUR;

([1]) SL C 114, 31.3.2021., str. 121.

([2]) Uredba (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2006. o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) i osnivanju Europske agencije za kemikalije te o izmjeni Direktive 1999/45/EZ i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EEZ) br. 793/93 i Uredbe Komisije (EZ) br. 1488/94 kao i Direktive Vijeća 76/769/EEZ i direktiva Komisije 91/155/EEZ, 93/67/EEZ, 93/105/EZ i 2000/21/EZ (SL L 396, 30.12.2006., str. 1.).

4. ističe da je potrebno osigurati da Agencija raspolaže odgovarajućim brojem osoblja kojim će se moći odgovoriti na potrebe provedbe europskog zelenog plana i Unijine strategije održivosti u području kemikalija, akcijskog plana za kružno gospodarstvo, te posebno ostvarivanje cilja nulte stope onečišćenja; prima na znanje pozitivne rezultate rada Agencije u okviru Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) te prepoznaje potrebu za daljnjim ulaganjem napora u uspostavu potpuno održivog modela financiranja;

5. sa zadovoljstvom primjećuje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2020. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 98,48 %, što je blago povećanje od 0,30 % u odnosu na 2019., te da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje iznosila 94,16 %, što je povećanje od 8,07 % u odnosu na 2019.;

6. napominje da, na temelju primjedbi zaprimljenih u postupku davanja razrješnice za 2019., Agencija nastavlja ulagati napore u povećanje učinkovitosti sustava za ex post provjere kako bi se smanjio vremenski razmak između podnošenja dosjea i provjere statusa podnositelja zahtjeva za mala i srednja poduzeća (MSP-ove); pozdravlja činjenicu da je dodatni prihod od naknada za registraciju ostvaren postupkom provjere statusa MSP-a (uključen u prihode od registracija i ažuriranja Uredbe REACH) iznosio 1 370 000 EUR (u odnosu na 700 000 EUR 2019.); potvrđuje da se povećanje može ponajprije pripisati učinkovitoj kampanji za MSP-ove u kojoj se od poduzeća tražilo da ispravno prijave svoju veličinu prije provjere Agencije, odričući se svih administrativnih troškova koji bi inače nastali zbog prethodno prijavljene netočne veličine te davanjem prednosti poduzećima s najvećim financijskim smanjenjima; napominje da je 2020. provjerena veličina ukupno 504 poduzeća (u odnosu na 333 poduzeća 2019.) te da je uz dodatne naknade za registraciju Agencija ostvarila 1 050 000 EUR administrativnih prihoda (u odnosu na 1 010 000 EUR 2019.) zaračunatih poduzećima koja nisu imala pravo na rabate koje su ta poduzeća primila; pozdravlja činjenicu da će Agencija nastaviti ulagati napore 2021. i da je na dobrom putu da do kraja 2023. dovrši provjeru zahtjeva povezanih s rokom za registraciju iz 2018.;

7. primjećuje da je Europska agencija za kemikalije („Agencija”) pokretačka snaga među regulatornim tijelima u provedbi zakonodavstva Unije o kemikalijama u korist zdravlja ljudi i okoliša te za inovacije i konkurentnost; konstatira da Agencija pruža informacije o kemikalijama, pomaže poduzećima da budu u skladu sa zakonodavstvom i promiče sigurnu uporabu kemikalija; naglašava da se u Uredbi (EZ) br. 1907/2006 određuje da bi se to trebalo učiniti na način kojim se osigurava da su ispitivanja na životinjama samo krajnja mjera i da se promiče primjena metoda koje ne uključuju životinje;

8. pozdravlja činjenicu da je Agencija nastavila podupirati napore Unije da smanji i zamijeni testiranje na životinjama objavljivanjem novih alata i proširenjem pristupa informacijama, čime se olakšava prijelaz na alternative koje ne uključuju testiranje na životinjama;

9. ističe da je potrebno dodijeliti proračunska sredstva Agenciji za tješnju suradnju sa srodnim agencijama na konsolidaciji jedinstvene baze podataka Unije o kemikalijama u skladu s načelom „jedna procjena po tvari” ([4]), u prvom redu uključivanjem unosa koji se temelje na metodologijama novog pristupa u Međunarodnu jedinstvenu bazu podataka za kemikalije ([5]);

10. naglašava da će provedba strategije održivosti za kemikalije ([6]), koju je Komisija donijela 14. listopada 2020., i dalje biti jedna od ključnih zadaća Agencije u nadolazećem razdoblju;

([3]) Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva (SL L 312, 22.11.2008., str. 3.).

([4]) https://echa.europa.eu/documents/10162/21877836/efsa-echa-position-paper-osoa_en.pdf/74b1ae31-290b-a608-85e9-05b340840b34#:~:text=We%20propose%20that%20%E2%80%9Cone%20substance,built%20around%20three%20main%20principles%3A&text=%2D%20Better%20coordination%20on%20or%20distribution,uses%20of%20the%20same%20chemical.

([5]) https://echa.europa.eu/documents/10162/29387629/annual_report_2020_en.pdf/09d078c5-ff40-6737-3e4c-41dea91a7738#:~:text=We%20note%20that%20the%20Agency's,final%20implementation%20rate%20of%2098.5%20%25, str. 63.

([6]) COM(2020) 667.

Uspješnost

11. napominje da je Agencija donijela programski dokument za razdoblje 2020.–2023. u kojem su utvrđeni ciljevi Agencije u skladu sa strateškim planom za to četverogodišnje razdoblje i kojoj je priloženo planiranje sredstava do 2023. i program rada za 2020.; napominje da je Agencija ostvarila 194 od 210 mjera i rezultata utvrđenih u programu rada za 2020. te da 16 neispunjenih mjera i rezultata uglavnom nije ostvareno zbog pandemije bolesti COVID-19;

12. prima na znanje zaključke analize koju su u kontekstu trećeg preispitivanja Uredbe (EZ) br. 1907/2006 proveli Agencija, Komisija i Mreža za razmjenu scenarija izloženosti prema kojima su potrebni dodatni napori, posebno na strani industrije;

13. napominje da Agencija i dalje surađuje sa Zajedničkim istraživačkim centrom na razvoju najboljih dostupnih tehnoloških referentnih dokumenata za keramiku, tekstil, obradu metala i ljevaonice u skladu s Direktivom 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([7]); napominje da je Agencija surađivala s državama članicama, Komisijom i industrijom na uspostavi razvojnog plana za 3. mjeru preispitivanja Uredbe REACH u cilju poboljšanja izvedivosti i kvalitete proširenih sigurnosno-tehničkih listova;

14. prima na znanje da Agencija s pomoću memoranduma o razumijevanju blisko surađuje s drugim agencijama Unije, kao što su Europska agencija za sigurnost hrane, Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti i Europska agencija za lijekove, kako bi se poboljšala razmjena informacija, postiglo bolje međusobno razumijevanje i, prema potrebi, unaprijedili zajednički projekti; ističe da je takav pristup važan kako bi se osigurala dosljednost među djelovanjima tih agencija i ispunili zahtjevi dobrog financijskog upravljanja; pozdravlja razmjenu usluga, kao što je odjel Agencije za unutarnju reviziju, s Agencijom EU-a za svemirski program i potiče suradnju među agencijama Unije kad god je to moguće;

15. prima na znanje i pozdravlja činjenicu da je 2020. provedena 271 puna provjera usklađenosti tvari, kojom je obuhvaćeno 258 tvari, kao i da je provedeno 76 ciljanih kontrola 44 tvari;

16. pozdravlja napore Agencije da ojača, pojasni i ubrza postupak odobravanja i pregledavanja aktivnih tvari s biocidnim učinkom na temelju akcijskog plana za aktivne tvari;

17. pozdravlja analizu Agencije o pitanju mikroplastike i njezinu nenamjernom ispuštanju u okoliš; slaže se sa zaključkom da je zabrana na razini cijele Unije, u okviru Uredbe (EZ) br. 1907/2006, proizvoda koji sadržavaju namjerno dodanu mikroplastiku koja se pri njihovoj uporabi ispušta u okoliš primjeren način za rješavanje tog pitanja;

Kadrovska politika

18. konstatira da je 31. prosinca 2019. bilo izvršeno 97,41 % plana radnih mjesta, odnosno bilo je zaposleno 451 privremenih djelatnika od 463 radna mjesta za privremene djelatnike odobrena u okviru proračuna Unije (u odnosu na 461 radno mjesto 2019.); također primjećuje da je 2020. za Agenciju radilo 122 ugovornih djelatnika i 3 upućenih nacionalnih stručnjaka;

19. žali što je Agencija, kad je riječ o višim i srednjim rukovodećim položajima, izvijestila da 23 (76,6 %) položaja zauzimaju muškarci, a 7 (23,33 %) žene, a kad je riječ o upravnom odboru, u njemu je 14 muškaraca (37,8 %) i 23 žene (62,2 %); primjećuje da ta rodna neravnoteža postoji već dugo; konstatira da je Agencija u vezi s osobljem izvijestila da je ukupno zaposleno 266 muškaraca (46,7 %) i 306 žena (53,3 %); traži od Agencije da u budućnosti proaktivno zajamči rodnu ravnotežu na razini rukovodstva; ponavlja svoj poziv Komisiji i državama članicama da pri imenovanju svojih članova upravnog odbora Agencije uzmu u obzir važnost jamčenja rodne ravnoteže;

([7]) Direktiva 2010/75/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o industrijskim emisijama (integrirano sprečavanje i kontrola onečišćenja) (SL L 334, 17.12.2010., str. 17.).

20. napominje da Agencija provodi politiku protiv uznemiravanja i raspolaže odgovarajućim smjernicama; potvrđuje da uprava Agencije potiče primjereno ponašanje osiguravanjem sastanaka između osoblja i savjetnika od povjerenja;

21. ističe da bi se posebnim proračunom namijenjenim za osposobljavanje trebalo osigurati odgovarajuće osposobljavanje osoblja Agencije o posljednjim metodologijama novog pristupa kako bi se stvorio veći unutarnji kapacitet u cilju pravilnog rješavanja problema kemijskog onečišćenja i njegovih negativnih učinaka uz pomoć najnovijih alata ([8]) i koncepata ([9]);

22. pozdravlja napore uložene u politiku koja se odnosi na osoblje Agencije kad je riječ o promicanju rada na daljinu i zdravoga načina života te i dalje potiče Agenciju da nastavi s razvojem dugoročnog okvira za politiku u području ljudskih resursa koji će obuhvaćati ravnotežu između poslovnog i privatnog života, cjeloživotno usmjeravanje i razvoj karijere, rodnu ravnotežu, rad na daljinu, pravo na isključivanje, uz poštovanje ravnoteže između poslovnog i privatnog života, geografsku ravnotežu te zapošljavanje i integraciju osoba s invaliditetom;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

23. pozdravlja činjenicu da Agencija na svojim internetskim stranicama objavljuje životopise svih članova Upravnog odbora i njegovih odbora, uključujući i životopise njihovih predsjednika koji su članovi osoblja Agencije, izvršnog direktora i svih članova žalbenog vijeća; pozdravlja činjenicu da se pravila Agencije o sprečavanju sukoba interesa primjenjuju tijekom cijelog radnog odnosa zaposlenika i da se, kako bi se zaštitila neovisnost, vanjski stručnjaci koji sudjeluju u znanstvenim odborima, upravnom odboru i forumu za provedbu provjeravaju na temelju šest ciljanih kriterija prihvatljivosti;

24. napominje da je 2020. prijavljen jedan slučaj nepravilnosti u kojem se jedan od djelatnika navodno suočio s kaznom jer je upozorio svoje nadređene na nepravilnosti u određenom postupku nabave, a kazna je podrazumijevala neprodužavanje ugovora tog djelatnika godinu dana kasnije; napominje da je provedena neovisna istraga navoda o nepravilnostima u postupku javne nabave i da je poštovana anonimnost navoda; napominje da istragom nije utvrđeno da je poduzeta bilo kakva radnja koja bi bila u suprotnosti s odredbama Financijske uredbe Agencije ili Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ([10]); napominje da se taj slučaj smatra zaključenim;

Unutarnja kontrola

25. napominje da je Služba Komisije za unutarnju reviziju (IAS) 2020. provela unutarnju reviziju naslovljenu „Integrirane analize regulatorne strategije – provjera, evaluacija i regulatorno upravljanje 2020." te da su revizijom dane tri važne preporuke: potrebno je poboljšati planiranje, praćenje i izvješćivanje o integriranoj regulatornoj strategiji, dokumentaciju i postupke pregleda za preispitivanje i odobrenje, preispitati i poboljšati alate i interne postupke dokumentiranja za upravljanje primjedbama nadležnih tijela država članica; napominje da Agencija poduzima daljnje mjere na temelju tih preporuka i da, osim toga, razmatra kako riješiti jedno otvoreno pitanje iz naknadne revizije upravljanja uspješnošću provedene 2020. koja se odnosi na definiranje pristupa za reklasifikaciju u slučajevima u kojima kriterij prihvatljivosti trećeg jezika nije ispunjen;

26. napominje da je služba Agencije za unutarnju reviziju provela savjetodavnu reviziju aktivnosti „usklađenog razvrstavanja i označivanja" te da su glavne preporuke bile preispitivanje potrebe, fokusa, formata i dubine provjera koje su provedene u vezi s prijedlozima razvrstavanja kako bi se utvrdilo jesu li prikladni za obradu, smanjenje ukupnog radnog opterećenja Plenarnog odbora za procjenu rizika, primjerice većom upotrebom radnih skupina, analiziranje rada u vezi s dosjeima o usklađenom razvrstavanju i označivanju (CLH) te analiziranje, zajedno s državama članicama, mehanizama za povećanje učinka procesa CLH-a;

([8]) https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/european-partnerships-horizon-europe/candidates-european-partnerships-health_en.

([9]) https://ec.europa.eu/jrc/en/science-update/next-generation-risk-assessment-cosmetics.

([10]) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

27. napominje da je Odjel Agencije za unutarnju reviziju proveo reviziju aktivnosti „zahtjeva za izdavanje odobrenja” i da je bilo šest važnih preporuka, i to za poboljšanje radnih metoda, poboljšanje upravljanja znanjem i dosljednosti, poboljšanje mehanizama povratnih informacija, osiguravanje dostatnih resursa tajništvu i odborima Agencije, pojašnjenje uloga i odgovornosti unutar Agencije te razmatranje daljnjeg pojednostavnjenja postupaka i povećanja učinkovitosti;

Odgovor na bolest COVID-19 i kontinuitet poslovanja

28. napominje da je Agencija nakon izbijanja pandemije bez poteškoća prešla na opsežan sustav rada na daljinu, nastavila suradnju s vanjskim dionicima i omogućila rad svih tijela Agencije na internetu; napominje da je, prema izvješću Agencije, brz prijelaz na opsežan, dugotrajan rad na daljinu doveo do znatnog povećanja opterećenosti sigurnosnih službi Agencije, među ostalim i zbog toga što nisu svi izvođači Agencije bili spremni na takav način rada i zato što je bilo potrebno brzo uspostaviti odgovarajuće mjere; poziva Agenciju da pažljivo ocijeni postojeće mehanizme, među ostalim iz perspektive kibersigurnosti, i povezane rizike za kontinuitet poslovanja;

29. sa zadovoljstvom napominje da je Agencija udružila snage s Komisijom kako bi pomogla državama članicama i poduzećima da na tržište stave više dezinfekcijskih sredstava;

Ostale napomene

30. napominje da se početkom 2020. Agencija preselila u nove prostore i da je u suradnji s Helsinškom udrugom za spašavanje organizirani tečajevi osposobljavanja u području zaštite od požara i evakuacije, nakon čega su u studenome 2020. uslijedile interne vatrogasne vježbe za zaštitu od požara i evakuacija; pozdravlja činjenicu da je Agencija, unatoč uvjetima rada na daljinu, izradila krizni plan za novu zgradu, koji je priopćen helsinškim spasilačkim tijelima, čime je i iz sigurnosne perspektive omogućen povratak zaposlenika u ured;

31. žali zbog toga što Agencija još nije djelovala u skladu s preporukama tijela nadležnog za davanje razrješnice iz njegove odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Agencije za financijsku godinu 2019. u pogledu proaktivnih mjera i resursa za ubrzavanje, poboljšanje i kvantificiranje smanjenja broja ispitivanja na životinjama i zamjenu takvih ispitivanja novim metodologijama pristupa, te nije još uspostavila tim u okviru Agencije posvećen isključivo zaštiti životinja i promicanju metoda ispitivanja koje ne uključuju životinje;

32. napominje da Europska agencija za lijekove ima radnu skupinu za primjenu pravila zamjene, smanjenja i poboljšanja (3R) u regulatornom ispitivanju lijekova, a njezina strategija za 2025. uključuje znatan rad na ispitivanjima koja ne uključuju životinje; primjećuje da je u nadležnosti Ureda za znanstvene studije i identifikaciju projekata Europske agencije za sigurnost hrane izrada plana za primjenu metoda koje ne uključuju životinje kako bi se rutinski riješio problem nedostatka podataka do 2027.; žali zbog toga što Agencija nema slične inicijative koje bi mogle pomoći u ostvarenju cilja utvrđenog u Rezoluciji Europskog parlamenta od 16. rujna 2021. o planovima i mjerama za ubrzanje prijelaza na inovacije bez upotrebe životinja u istraživanjima, regulatornim ispitivanjima i obrazovanju ([11]);

33. konstatira da je Agencija donijela plan rada za zaštitu okoliša koji traje od 2020. do 2022.; napominje da je prioritet programa dodatno smanjiti emisije CO_2 Agencije iz putovanja i javnih usluga, odnosno smanjiti emisije CO_2 iz zgrada za 20 %, emisije putovanja (sudionici sastanaka) za 75 % i putovanja (službena putovanja) za 50 %;

34. pozdravlja odluku Agencije da postane klimatski neutralna u skladu s klimatskim ciljem Unije do 2030. i njezinu ambiciju da proširi certifikaciju u području zaštite okoliša na Unijin sustav upravljanja okolišem i neovisnog ocjenjivanja;

35. konstatira da Agencija trenutačno vodi najveću bazu podataka o kemikalijama, koja omogućuje pružanje transparentnih informacija o kemikalijama koje se upotrebljavaju na području Unije; pozdravlja napore koje Agencija ulaže u povećanje transparentnosti te baze podataka pružanjem detaljnijih informacija korisnicima i široj javnosti;

([11]) Još nije objavljeno u Službenom listu.

36. konstatira da je Agencija uložila poseban napor da se promovira u glavnim medijima i da je uspjela povećati svoju vidljivost u općim medijskim kućama; napominje da je osoblje nastavilo aktivno dijeliti sadržaj putem vlastitih kanala društvenih medija te je 2020. doprlo do gotovo 3 milijuna ljudi;

37. pozdravlja suradnju Agencije s poduzećima sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini na kraju prijelaznog razdoblja koje je uslijedilo nakon povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz Unije, jer se na taj način pomoglo izbjeći velike poremećaje na tržištu Unije;

38. ističe važnost povećanja digitalizacije Agencije u pogledu unutarnjeg djelovanja i upravljanja, ali i važnost ubrzanja digitalizacije postupaka; naglašava potrebu da Agencija i dalje bude proaktivna u tom pogledu kako bi se pod svaku cijenu izbjegao digitalni jaz među agencijama; skreće pozornost na potrebu za poduzimanjem svih potrebnih sigurnosnih mjera kako bi se izbjegao rizik za sigurnost obrađenih informacija na internetu; poziva Agenciju da brže razvije svoju politiku kibersigurnosti kako bi se provela prije 31. siječnja 2023. i da o tome izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

39. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 4. svibnja 2022. ([12]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([12]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2022)0196.